

Nyhetsbrev #2 DynamO - Maj 2022

Så var det äntligen vår och DynamO projektet har varit igång i drygt ett år! Under det senaste halvåret har fokus legat på att utveckla ramarna för en förvaltningsmodell, planera inför sommarens fältarbete samt undersöka framtida produktutveckling baserat på stillahavsostrom. I februari lämnades en årsrapport in till FORMAS som beskriver aktiviteter som har gjorts under projektets första år. Detta har hänt under det senaste halvåret inom de fyra arbetspaketen:

I arbetspaket 1 (Ramverk för en dynamisk förvaltningsmodell) har vi tillsammans med vår master-student Lucas Le Gall arbetat med att ta fram kriterier för bedömning av invasionsstadier för olika delar av kusten för att kunna identifiera var gränsdragningen mellan olika zoner finns idag, som del i den tänkta förvaltningsmodellen. För dessa tre typer kommer olika metoder att föreslås. Förslaget till urvalsmodell samt förslag till urval av lokaler har presenterats vid en workshop med referensgruppen i april 2022. Lucas redovisar sitt studentprojekt i juni och rapporten blir tillgänglig därefter.

I arbetspaket 2 (Kunskap om spridningspotential av stillahavsostrom) anställdes en post-doc (Alexandra) under hösten 2021 och ostrom från Hallands Väderö samlades in för utvärdering av salthaltseffekter på befruktningframgång. På låga hösttemperaturer avstannade dock ostromens könsmodnad och försöket flyttades därför fram till våren 2022. Under hösten har även lämpligheten av tillgängliga oceanografiska spridningsmodeller utvärderats och ett arbete för att utveckla en modell med högre upplösning pågår.

I arbetspaket 3 (Utvärdera förvaltningsmetoder i lågtäthetsområden) har en första kartering av ostromlokaler i Halland gjorts under hösten 2021 för att identifiera lämpliga lokaler med låga tätheter för resningsförsök. Diskussioner kring val av metoder för dessa områden har initierats, inklusive nya automatiserade metoder med undervattenrobotar. Planering inför fältarbete sommaren 2022 för kartläggning av utbredningsgräns av ostromen och datainsamling för habitatmodellering har genomförts.

I arbetspaket 4 (Utvärdera förvaltningsmetoder i högtäthetsområden) har vi analyserat sommarens inventering av potentiella rensningslokaler och tagit fram en lista på miljökriterier för urvalet av slutgiltiga lokaler. En sammanställning av metoder samt för- och nackdelar med dessa är under utveckling. Tre typer av fokusmiljöer har identifierats (större lokaler med revformationer; större lokaler med mycket ostrom utan rev; samt små lokaler med revbildning) där olika rensningsmetoder vore intressanta att testa. Ett urval av lämpliga lokaler har gjorts vilket diskuterades med referensgruppen i en workshop i april 2022. En kunskaps-sammanställning av nuvarande och potentiellt framtida användningsområden av stillahavsostrom har gjorts i samarbete med våra studenter Mathilda Nyqvist (ostromkött) och Erica Linder (ostromskal). I arbetet ingick bl.a. att titta på näringsinnehåll, miljögifter (kött) samt kemisk sammansättning (skal) för att utvärdera lämpligheten i olika foder eller andra produkter. Studentrapporterna kommer att bli klara innan sommaren.

Den 17 november 2021 medverkade DynamO vid ett seminarium om invasiva arter som Bohuskustens vattenårdsförbund och Bohuskustens vattenråd anordnade. Slutligen vill vi tipsa om en ny rapport om skörd av stillahavsostrom, som forskare inom DynamO har medverkat till inom SNOK nätverket (Scandinavian Network for Oyster Knowledge): Mortensen et al. (2022) Stillehavsosters i Norden - Datainsamling og bestandsvurderinger som grunnlag for forvaltning og høsting av nordiske bestander av stillehavsosters, *Crassostrea gigas*. TemaNord 2022:504. Nordisk ministerrådet, 61 pp. <https://pub.norden.org/temanord2022-504>

Kontakta oss gärna om ni har frågor eller synpunkter kring projektet (anna-lisa.wrange@ivl.se eller asa.strand@ivl.se) och titta gärna in på hemsidan (<https://www.ivl.se/projektwebbar/dynamo/om-projektet.html>)!